

Lasten lajikerhotoimintaopas

SALIBANDY
Love the way you play.

Lasten lajikerhotoimintaopas	1
Toiminnan käynnistäminen	3
Koulun sisällä vai erillään koulusta?	3
Säännöllisesti vai muutaman kerran kokeilu?	3
Ohjaajat	5
Ohjaajien koulutus	5
Palkat ja palkkiot.....	6
Vakuutukset.....	6
Tiedottaminen	6
Kerholaiset.....	8
Vakuutukset.....	8
Tilat.....	8
Kerhon sisällöt	9
Kerhon talous.....	10
Taloudellista tukea kerhotoimintaan	10

Toiminnan käynnistäminen

Kerhotoiminnan käynnistämiseen on yleensä kaksi pääsyttä: joko seuralla on tarve laajentaa toimintaansa nuorimpiin junioriluokkiin, tai se haluaa tarjota harrastuspainotteisen vaihtoehdon kilpailullisen toiminnan rinnalle hieman vanhempiin junioreihin. Oli syy mikä tahansa, kerhon suunnitteluun on hyvä käyttää tarpeeksi aikaa.

Koulun sisällä vai erillään koulusta?

Toteutusmalleja on käytännöllisesti katsoen kaksi: kerhon voi rakentaa joko koulumaailman sisälle, jolloin suunnittelu ja toteutusvaiheessa tehdään yhteistyötä kaupungin tai yksittäisen koulun kanssa. Lajikerho voi myös olla kokonaan erillään koulumaailmasta, jolloin kerhotoiminta rakennetaan oman seuran voimin tai yhteistyöllä toisen osapuolen kanssa.

Koulumaailman sisälle rakennettavaa kerhoa varten tarvitaan kontakti paikalliseen kouluun. Yhteydenotto voi tapahtua joko suoraan koulun edustajaan tai kaupunkien kerhovastaavien kautta. Koulua kannattaa lähestyä mahdollisimman valmiilla paketilla. Lisäksi seuran on hyvä korostaa, että se tarjoaa tarvittaessa apua ja tukea esimerkiksi ohjaajakoulutuksessa.

Koulut voivat anoa kaupungeilta/kunnilta avustuksia kerhotoimintaansa. Nämä avustukset tarjoavat mahdollisuuden maksaa ohjaajille korvausta kerhojen vetämisestä. Näistä ohjaajakorvauksista kannattaa käydä keskustelut koulun rehtorin kanssa.

Säännöllisesti vai muutaman kerran kokeilu?

Ajankohdalla on suuri merkitys toiminnan käynnistämisessä. Hyvä hetki uuden kerhon aloittamiselle on kouluvuoden alku; silloin monissa perheissä mietitään lasten harrastuksia.

Kerhotoiminta voi olla säännöllistä, viikoittain tapahtuvaa toimintaa. Se voi yhtä hyvin olla myös muutaman kerran rupeama, joka tarjoaa mahdollisuuden tutustua lajiin – tai useampiin lajeihin. Muiden seurojen kanssa voi tehdä yhteistyötä muun muassa monilajikerhototeutuksilla, joissa vastuu jaetaan useampien toimijoiden kesken. Yksi laji vastaa tietyn ajan kerhon suunnittelusta ja toteutuksesta, minkä jälkeen vetovastuu siirtyy seuraavalle lajille.

Käynnistyy kerhotoiminta mihin aikaan vuodesta tahansa, suunnittelu kannattaa aloittaa hyvissä ajoin. Näin siksi, että monella paikkakunnalla tilavaraukset tehdään jo kuukausia aikaisemmin: esimerkiksi talvikauden tilavaraukset jo keväällä.

Ohjaajat

Yksi keskeisimmistä toiminnan käynnistämiseen liittyvistä toimenpiteistä on kerho-ohjaajien rekrytointi. Vastuuohjaajalla on hyvä olla kokemusta ryhmän hallinnasta. Lajitaustasta on hyötyä, mutta pakollista siitä ei kannata tehdä. Apuohjaajiksi voidaan rekrytoida seuran vanhimpia junioreita tai tulevien kerholaisten vanhempia.

Koulun sisälle rakennetun kerhon ohjaajiksi on usein mahdollista saada koulun opettajia. Lajitaustaa ei välttämättä tarvita, koska ohjaajat voidaan perehdyttää lajin erikoispiirteisiin seuran tai Salibandyliiton järjestämässä koulutuksessa. Varsinkin aloitteleville ohjaajille on hyvä nimetä seurasta, jos mahdollista, oma mentoriohjaaja. Mentorin tehtävänä on tukea uutta ohjaajaa siihen saakka, että tämä selviää tehtävästään yksin. Säännöllistä yhteydenpitoa on hyvä jatkaa vielä tämänkin jälkeen.

Ohjaajarekrytointia saattaa helpottaa, jos seura pystyy tukemaan ohjaajien työskentelyä, ja jos tästä mahdollisuudesta muistetaan myös kertoa. Millaista koulutusta ohjaajille tarjotaan? Hoitaako seura tarvittavat ohjausvälineet ja ohjaajien seura-asut? Jne.

Jos kerhon ohjaaja on ansiotyössä, työ kestää yli kolme kuukautta vuoden sisällä ja sisältää olennaisesti lasten parissa työskentelyä, seuralla on *velvollisuus* tarkistaa uuden työntekijän rikostaustaote ([Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi](#)).

Jos kerhon ohjaaja on vapaaehtoistyöntekijä, seuralla on *oikeus* rikostaustan tarkistamiseen. Tällaisessa tapauksessa työsuhteen kestoa ei ole määriteltä.

Ohjaajien koulutus

Ohjaajien kouluttamisella ja laadukkaalla kerhotoiminnalla voi olla myönteiset, pitkälle tulevaisuuteen kantavat vaikutukset. Lapset oppivat joukkue toiminnan alkeita; ohjaajille kerhosta saatavat kokemukset voivat olla askel joukkueen valmentamiseen.

Suomen Salibandyliiton koulutusjärjestelmän ensimmäinen koulutus – **Säbämestarikoulutus** – on hyvä startti aloittelevalle ohjaajalle. Säbämestarikoulutuksesta lisätietoa, ja Salibandyliiton koulutustarjonnan löydät kokonaisuudessaan [täältä](#).

Muita koulutuksia tarjoavia tahoja ovat mm. [liikunnan aluejärjestöt](#).

Palkat ja palkkiot

Ohjaajien rekrytointia voi helpottaa raha. Maksamalla ohjaajalle palkkaa saadaan usein myös laatua – jota voi palkatulta ohjaajalta myös vaatia. Varsinkin oman seuran juniorit saattavat innostua ohjaustoiminnasta korvausta vastaan.

Seura itse päättää, maksaako se ohjaajille korvausta tehdystä työstä. Jos korvausta maksetaan, kyse on työsuhteesta, mikä tuo seuralle työnantajavelvoitteita.

Työnantajavelvoitteista löytyy hyvää ohjeistusta Olympiakomitean Päättä Oikein -materiaalista, joka löytyy [täältä](#).

Päättä Oikein -materiaalista löytyy tietoa myös kulukorvauskäytänteistä kerhopaikan ja kodin välillä.

Vakuutukset

Suomen Salibandyliitto on liittynyt Pohjolan tuplaturvavakuutukseen. Tämä tarkoittaa, että Salibandyliiton jäsenseurojen **vapaaehtoistoimijat** on vakuutettu tapaturmien varalta. Lue lisää [täältä](#).

Työnantajavelvoitteisiin kuuluvista vakuutuksista voit lukea lisää edellä mainitusta Päättä Oikein -käsikirjasta

Koulumaailman sisään rakennetun lajikerhon vakuutuksista sekä palkkioista kannattaa keskustella erikseen koulun edustajien kanssa.

Tiedottaminen

Värikäs mainos paikkakunnan sanomalehteen, ja se on siinä? Ei välttämättä. Sanomalehtimainokset ovat usein melko arvokkaita, eivätkä ne välttämättä tavoita lapsiperheitä niin hyvin kuin ennen. Markkinoinnissa kannattaakin hyödyntää sosiaalista mediaa, seuran kotisivuja sekä koululaisten mukana kulkevia reissuvihkoja.

Oli kanava mikä tahansa, mainoksesta on käytävä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- minkä lajin kerho on kyseessä
- kenelle kerho on tarkoitettu
- missä ja mihin aikaan kerho järjestetään
- keneltä voi kysyä lisätietoja

Lasten lajikerhotoimintaopas

Kerhoa voi markkinoida myös järjestämällä koulukiertueita tai koululaisille suunnattuja turnauksia ja pelipäiviä.

Kerholaiset

Ryhmän (maksimi)koko määräytyy käytettävissä olevan tilan ja kerho-ohjaajien määrän mukaan. Varusteiksi osallistujat tarvitsevat sisäpelikengät, mailan ja suojalasit.

Kerhojärjestäjän on hyvä varautua kerhoa varten varustekassilla. Varustekassin esimerkkisisältö voi olla:

- Palloja 25 kpl
- Tötsiä 20 kpl
- Varasuojalaseja 2 kpl
- Kahdenvärisiä liivejä, 8 kpl/väri
- EA-laukku
- Kahdet maalivahdin varusteet (paita, housut, hanskat ja kypärät)
- Pilli
- Osallistujalista ja kynä

Vakuutukset

Laadukkaassa kerhotoiminnassa lapset/nuoret on vakuutettu kerhojärjestäjän toimesta. Salibandyseurojen lajikerhotoimintaa varten on luotu ryhmäpassi. Se on tarkoitettu alle 18- vuotiaista harrastajista muodostuville kerho-, salibandy- ja sählykouluryhmille tai muille vastaaville ryhmille. **Seurojen** järjestämissä kerhoturnauksissa jokaisella joukkueella tulee olla oma ryhmäpassi. Ryhmäpassista löytyy lisätietoa [täältä](#).

Jos kerho toteutetaan yhteistyössä paikallisen koulun kanssa, seuran on varmistettava koulun edustajilta, kattaako koulun vakuutus myös lajikerhotoiminnan.

Tilat

Kerhotoiminta ei tarvitse ympärilleen isoja areenoita. Isonkin ryhmän saa toimimaan tehokkaasti pienissä tiloissa, kun harjoitusten sisällöt on suunniteltu huolella. Hyviä tiloja kerhotoiminnalle ovat muun muassa koulujen liikuntasalit. Käytettävään tilaan on hyvä käydä tutustumassa ennen varsinaisen toiminnan aloittamista. Näin saadaan käsitys siitä, minkä kokoinen ryhmä tilaan sopii ja millaisia välineitä kerholla on käytettävissä.

Oli tila mikä tahansa, salista olisi hyvä löytyä maalit pelaamista varten. Tarvittaessa pelaamisen mielekkyyttä voi lisätä maalinpienennyselementeillä. Maali

pienennetään ylärimaan kiinnitettävällä levyllä eli maalinpienennyselementillä. Elementtejä voi tarvittaessa tiedustella [Salibandyliiton aluevastaavalta](#). Elementin voi tehdä myös itse – kunhan se ei aiheuta loukkaantumisvaraa maalivahdille tai kenttäpelaajille. Elementin mitat ovat 160 cm x 30 cm ja se tulee kiinnittää maalin tolppiin ja ylärimaan

Salien vakiovuorojen hakuajat kannattaa selvittää esimerkiksi paikkakunnan liikuntatoimesta. Talvikauden salivuorohaku tapahtuu useilla paikkakunnilla jo keväällä, joten suunnittelun kanssa tulee olla ajoissa.

Kerhon sisällöt

Sisällön suunnittelussa pätee neljä yleisohjetta:

1. Toiminnan tulee olla turvallista.
2. Toiminnassa tulee hengästyä.
3. Toiminnan on oltava mukavaa.
4. Seisoskelun määrän tulee olla mahdollisimman vähäinen.

Mitä vanhemmista lapsista on kyse, sitä enemmän heidän voi antaa olla mukana sisältöjen suunnittelussa.

Apuja kerhotoiminnan sisältöjen suunnitteluun saat mm. täältä:

www.suunnittelenliikuntaa.fi

www.suunnittelentreeneja.fi

Kerhon talous

Junioritoimintaan panostamisen voi nähdä satsauksena tulevaisuuteen; siksi kerhotoiminnan ei tarvitse välttämättä olla tuottoisaa. Tappiolliseen toimintaan seuran ei kuitenkaan kannata lähteä, ei ainakaan ilman hyviä perusteita.

Lajikerhon osallistumismaksuja kannattaa lähteä haarukoimaan kerhotoiminnasta syntyvien kustannusten perusteella. Talouden suunnittelussa on hyvä huomioida ainakin seuraavat kerhotoimintaan liittyvät menot:

- Kerhovarusteet
- Ohjaajille maksettavat korvaukset
- Salivuokrat
- Mainos- ja markkinointikulut
- Vakuutukset ja lisenssit

Taloudellista tukea kerhotoimintaan

Kerhotoiminnan käynnistämiseen – ja toisinaan myös ylläpitämiseen – on mahdollista hakea taloudellista tukea. Tukea myöntävät useat eri toimijat. Kerhotoiminnan apuna ovat ainakin:

Suoraan seuroille

[Seuratoiminnan kehittämistuki](#)

[Lasten Liike – liikunnallinen iltapäivä](#)

Kuntien ja kaupunkien kanssa yhteistyössä

[Liikkuva koulu -ohjelma](#)

[Kerhotoiminnan avustukset kaupungeilta/kunnilta](#)

Palautetta oppaasta voit antaa:

Mikko Kaksonen / mikko.kaksonen@salibandy.fi / 0400 529 028